

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3250

Vragen van het lid **De Roon** (PVV) aan de minister van Justitie en de staatssecretaris van Buitenlandse Zaken over *overname van gevangenen van Guantánamo door Europa*. (Ingezonden 17 juni 2009)

1
Is het waar dat Italië drie gevangenen uit het detentiecentrum Guantánamo Bay gaat overnemen van de Verenigde Staten?¹

2
Hoe kunt u garanderen dat deze drie terrorismeverdachten vanuit Italië niet naar Nederland zullen komen om hier terroristische activiteiten te ontplooiën?

3
Welke afspraken zijn er tussen de Europese landen gemaakt om te voorkomen dat terrorismeverdachten die door een Europees land worden toegelaten door kunnen reizen naar Europese landen waar ze niet welkom zijn?

4
Bent u bereid de niet-gepubliceerde overeenkomst tussen de Verenigde Staten en de Europese Unie over het overnemen van terrorismeverdachten in landen van de Europese Unie aan de Kamer bekend te maken? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Antwoord van ministers **Hirsch Ballin** (Justitie) en **Verhagen** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 14 juli 2009)

1
Minister-president Berlusconi heeft tijdens zijn onderhoud met president Obama in Washington op 15 juni jl. aangegeven dat Italië bereid is (ex-)gedetineerden uit het detentiecentrum Guantanamo Bay op te nemen. Er zijn tussen Italië en de VS voor zover bekend nog geen nadere afspraken gemaakt over een daadwerkelijke overname, evenmin over het eventuele aantal of het eventuele tijdstip van overname. Mocht besloten worden tot overname, dan zal Italië alvorens (ex-) gedetineerden op te nemen de Europese lidstaten conform het in de JBZ-Raad overeengekomen EU-informatie-uitwisselingsmechanisme daarover informeren.

2
Zoals uw kamer eerder is gemeld¹, heeft Nederland verschillende mogelijkheden om personen op gronden van openbare orde en/of binnenlandse veiligheid de toegang tot het grondgebied te ontzeggen. Op grond van artikel 21 van de Schengen Uitvoeringsovereenkomst heeft een vreemdeling die in

een Schengenstaat een verblijfsvergunning heeft, in beginsel het recht om gedurende drie maanden binnen een termijn van zes maanden vrij te reizen binnen het Schengengebied. Dit is echter alleen van toepassing als de vreemdeling niet wordt beschouwd als een bedreiging van de openbare orde, de binnenlandse veiligheid, de volksgezondheid of de internationale betrekkingen en de vreemdeling niet is opgenomen op de nationale signaleringslijst van een lidstaat. Indien de personen, aan wie u in uw vragen refereert, zouden besluiten een verblijfsaanvraag in Nederland in te dienen, zou deze aanvraag volgens het Nederlandse recht worden behandeld. Hierbij zijn derhalve de nationale voorwaarden voor verlening van een verblijfsvergunning van toepassing, zoals het vereiste dat de vreemdeling in het bezit moet zijn van een machtiging tot voorlopig verblijf, die bij de Nederlandse vertegenwoordiging in het land van herkomst of bestendig verblijf dient te worden aangevraagd. Ook is het algemene openbare-ordebeleid van toepassing. Indien betrokkenen na verloop van tenminste vijf jaren in Italië de status van langdurig verblijvende derdelander zouden verwerven op

¹ Trouw, 17 juni 2009.

grond van richtlijn 2003/109, zouden ze hiermee in beginsel ook recht op vrij verkeer binnen de Europese Unie verwerven, ook voor periodes van langer dan drie maanden. Mocht de bewuste persoon besluiten naar Nederland te komen, dan kan verblijf in Nederland op basis van artikel 17 van de richtlijn nog geweigerd worden op grond van openbare orde of binnenlandse veiligheid.

3

Op 4 juni 2009 nam de JBZ-Raad Raadsconclusies aan met betrekking tot de sluiting van Guantanamo Bay, waarin o.a. op Nederlands verzoek nogmaals is bevestigd dat Schengenlanden de mogelijkheid hebben om ex-gedetineerden uit Guantanamo Bay die door andere Schengenlanden zijn opgenomen, de toegang tot het eigen land te ontzeggen, indien daarvoor bij dat land gegronde redenen bestaan. Door middel van de Raadsconclusies wordt tevens een mechanisme gecreëerd waarin EU-lidstaten en Schengen geassocieerde landen informatie over eventueel op te nemen ex-gedetineerden uit Guantanamo Bay uitwisselen. De bewuste Raadsconclusies hebben wij als bijlage 1 bijgevoegd.

4

Het betreft geen overeenkomst tussen de EU en de VS over overname van gevangenen, maar een gemeenschappelijke verklaring. Deze verklaring is op 15 juni 2009 gepubliceerd en betreft onder meer de sluiting van de detentiefaciliteit van Guantánamo Bay. De verklaring geeft volgens de Europese Raad van 18 juni 2009 een nieuwe krachtige impuls aan de samenwerking inzake terrorismebestrijding op basis van gedeelde waarden, internationaal recht, eerbiediging van de mensenrechten en de rechtsstaat. Deze verklaring is openbaar en als bijlage 2 bijgevoegd.²

---

¹ Antwoorden op vragen van de leden Fritsma en De Roon (beiden PVV) over asiel voor een terrorismeverdachte (kenmerk 2009Z08406).

² Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.